

نمایندگان مجلس:

در حمله دیروز کسانی از درون دولت دست داشتند

«این انتحاریان بدون همکاری و همدلی‌هایی از درون نهادهای امنیتی نمی‌توانند به نقاط حساس برسند و نهادهای مربوط باید در این زمینه تحقیقات کنند و راهنمای این تروریستان را شناسایی نمایند»
صبح

وزیر اقتصاد:

سی‌وشش درصد مردم زیر خط فقر هستند

وزیر اقتصاد افغانستان گفت: سی‌وشش درصد مردم کشور زیر خط فقر قرار دارند. عبدالستار مراد هنگام ارائه برنامه صد روز کاری خود گفت: در چهارده سال گذشته پول هنگفتی به افغانستان سرازیر شد، اما میزان فقر مردم کشور کاهش نیافت. وی گفت: باید بدانیم که این کمک‌ها در چه زمینه‌هایی و چه‌گونه صرف شده است؟ وزیر اقتصاد افغانستان افزود: بدون روشن شدن این موضوع، برنامه‌های آینده اقتصادی در این کشور نتیجه مثبتی در پی نخواهد داشت....
ادامه صفحه ۶

عقلانیت نزول یافته فاروق وردک

آقای وردک حالا که از اسب قدرت به زیر افتاده، تازه متوجه شده که گندکاری‌ها برای همیشه پنهان نمی‌مانند. آنچه را که بازرسی ویژه امریکا در امور افغانستان مطرح کرده، فقط بخشی از چور و چپاول‌های آقای وردک و همدستان اوست. آقای وردک برای مظلوم‌نمایی حتا از شخصیت‌های با اعتبار و مردمی کشور نیز نمی‌گذرد و می‌خواهد پای آن‌ها را هم در قضیه اتهام‌های خود دخیل سازد. آقای وردک هنوز در خواب است و نمی‌داند کشور چه‌گونه اداره می‌شود. سخنان او عملاً توهین مستقیم به رییس جمهوری و رییس اجرایی تعبیر می‌شود
صبح

واکنش‌ها در پی حمله به مقر شورای ملی

سازمان ملل متحد و شماری از کشورها، حمله مهاجمان مسلح را به ساختمان شورای ملی محکوم کردند. بر اثر حمله روز دوشنبه به شورای ملی کشور هفت مهاجم مسلح کشته و سی و یک غیرنظامی از جمله زنان و کودکان زخمی شدند. مهاجمان انتحاری و مسلح طالبان صبح دوشنبه (۱ سرطان / ۲۲ جون) به شورای ملی...
ادامه صفحه ۳

هند: در کنار مردم افغانستان ایستاده‌ایم پاکستان: نیروهای امنیتی افغانستان را تحسین می‌کنیم

رییس مجلس نمایندگان در حال سخنرانی بود که انفجار نیرومند رخ داد و فضای مجلس را گرد و خاک گرفت. آقای ابراهیمی با خونسردی تمام، نمایندگان را به آرامش فراخواند و گفت که انفجار ناشی از شارتی لاین برقی است! استواری و قامت افراشته عبدالرووف ابراهیمی پس از حمله سنگین طالبان به مقر شورای ملی، با تحسین همگانی روبرو شده است. بسیاری‌ها در شبکه‌های اجتماعی، او را مجاهد و فرمانده تترس خواندند و استواری و شجاعتش را ستودند

دو قدرت شمال متحد می‌شوند

یک هیأت هشت نفری در تلاش است تا عبدالرشید دوستم معاون اول رییس جمهوری و عطا محمد نور سرپرست ولایت بلخ را برای تأمین امنیت ولایت‌های شمالی نزدیک کند. دفتر مطبوعاتی معاون اول رییس‌جمهور اعلام کرد که عبدالرشید دوستم با شماری از بزرگان و منتقدین ولایت فاریاب در کابل...
ادامه صفحه ۶

در برگ‌ها

استاد عطا در رزم‌جامه جنرال دوستم کجاست؟

نگاهی به خدمات اجتماعی در اسلام

روشن فکری دینی و چالش‌های فراراه

مدافع تیم ملی افغانستان به تیم لیدن هلند پیوست

علی پارسا

استاد عطا در رزم جامه

جنرال دوستم کجاست؟

دوستم در این زمان، هرگز به نفع امنیت و ثبات شمال کشور نیست. شمال کشور در این روزها بیشتر از هر زمان دیگری به نزدیکی فرماندهان برجسته شمال نیازمند است. به خصوص گره خوردن دوباره عطا محمد نور و دوستم، به عنوان دو فرمانده سلحشور مقاومت در برابر طالبان در شمال کشور، می‌تواند در روند مبارزه با پروژه ناامن‌سازی شمال، تحول شگرف و عظیمی بیاورد. این در حالی است که در این روزها خبر چنین اتفاق مبارکی، دورادور به گوش می‌رسد. گفته می‌شود که یک هیأت هشت نفری در این روزها مشغول مذاکره میان هر دو طرف هستند و نتایج به دست آمده تا کنون امیدوارکننده به نظر می‌رسد.

بر اساس اعلامیه‌یی که دفتر رسانه‌یی معاونیت اول ریاست جمهوری به نشر رسانیده، آقای دوستم دو شب پیش، با شماری از بزرگان و متنفذین ولایت شمالی فاریاب در کابل ملاقات کرده است. در این دیدار، شماری از فرماندهان مربوط به حزب جمعیت و جنبش که هفته گذشته با عطا محمد نور نیز دیدار کرده بودند، حضور داشته‌اند که مأموریت اصلی آن‌ها، نزدیک ساختن دو رهبر مطرح شمال افغانستان به یکدیگر بوده است. گفته می‌شود که در این دیدار، جنرال دوستم از توافقات حاصل شده میان جمعیت و جنبش در شمال کشور برای دفاع در برابر شورشیان مسلح، ابراز خوش‌بینی کرده است و به این ترتیب، انتظار می‌رود برگ جدیدی از دفتر مبارزه با شورشی‌گری‌های اخیر در شمال کشور باز شود.

شکی نیست که دوستم و عطا، دو مهره کلیدی در امر مبارزه با هراس‌افکنی در شمال کشور اند. یاری و همکاری این دو می‌تواند اثرات شگرفی بر جبهه مبارزه با طالبان داشته باشد و به عنوان راهکار عملی موثری، پروژه ناامن‌سازی شمال را با ناکامی مواجه کند. این بدین معناست که حالا همه منتظرند که دوستم هم بار دیگر رزم‌جامه به تن کند!

ریشه این ناامنی‌ها را در داخل کشور و میان بازیگران داخلی جست‌وجو کنیم، بازهم چندان دست خالی نخواهیم ماند. فرماندهان شمالی و مسوولان بسیاری، بارها و بارها از وجود دست‌هایی از حکومت وحدت ملی و حکومت پیشین در ناامن‌سازی شمال خبر داده‌اند. هرچند که تا کنون هیچ کس به این هشدارها توجه آن‌چنانی نکرده است!

عطا محمد نور، والی بلخ وقتی دید سران دولت به این هشدارها و سخنان واقعی نمی‌گذارند، با برداشتن مهر سکوت از لب، اولاً برای نخستین بار پس از تشکیل حکومت وحدت ملی، سران دولت را به بی‌کفایتی متهم کرد و سپس خود رزم‌جامه به تن کرد و وعده سپرد که در برابر تهدیدات امنیتی در شمال، شخصاً وارد عمل می‌شود. به این ترتیب با این اقدام او، انتظار می‌رود که فصل جدیدی از مبارزه با هراس‌افکنی از سوی فرماندهان جهادی پیشین آغاز شود.

این در حالی است که ماه‌ها پیش، فرماندهی که بیشتر از جنگ و سرکوبی طالبان و سایر شورشیان سخن می‌زد، جنرال دوستم بود. جنرال دوستم در اوایل تشکیل حکومت وحدت ملی، بارها و بارها بر طبل سرنگونی طالبان کوبید و تأکید کرد که با ۲۰ هزار جنگ‌جو در کنار نیروهای امنیتی کشور به جنگ طالبان می‌رود و تعدادی از ولایات را از حضور این شورشیان پاک‌سازی می‌کند. اما چندی بعد از این سخنان پرسروصدا، دیگر سخنی از این فرمانده کارکشته در مبارزه با طالبان به گوش نرسید. این سکوت دوستم به خصوص در فضایی که ولایات شمالی کشور در آتش ناامنی و حملات پیاپی شورشیان می‌سوزد، بیش از هر زمان دیگری مأیوس‌کننده است. با توجه به اشتیاقی که در آن روزها در چهره دوستم هویدا بود، شکی نیست که این سکوت و خاموشی او، مشی خودخواسته و مبتنی بر میل شخصی او نیست و چه بسا که بر وی تحمیل شده است. با وجود این اما، به حاشیه رفتن و یا بردن

بدخشان، کندز، بلخ، فاریاب، بغلان و... ولایات شمالی کشور، نام‌هایی‌اند که در ماه‌های اخیر در سرخط روزنامه‌ها بیشتر به چشم می‌خورند. شأن نزول آن‌ها هم تهدیدات امنیتی گسترده‌یی است که با آغاز بهار امسال، در این مناطق آغاز یافته است. گاهی این تهدیدات آن‌قدر زیاد و سهمگین می‌شوند که امان نیروهای امنیتی و باشنده‌گان آن را می‌برد؛ مثل آنچه که در این روزها در کندز به وقوع پیوسته است.

هنوز کمر ولسوالی یمگان بدخشان که تازه از دست شورشیان طالب بیرون شده بود، راست نشد که ولسوالی چهاردره ولایت کندز سقوط کرد. گفته می‌شود که در حمله اخیر به کندز، شورشیان سه ولایت شمالی کشور به منظور بر هم زدن پلان عملیات یمگان بدخشان، به صورت گسترده و آنی به کندز شتافتند. آن‌ها هرچند در این حمله ناگهانی خود توانستند ولسوالی چهاردره را به دست آورند و به سمت شهر کندز پیشروی کنند، اما نتوانستند به هدف اولیه‌شان یعنی حفظ یمگان نایل آیند و این بود که بار دیگر کنترل این ولسوالی به دست نیروهای کشور افتاد.

این پیشروی‌ها و پس زدن‌های متناوب و زودگذر اگر یک پیام در خود داشته باشد، آن پیام این خواهد بود که: «شمال را دریابید!» ناامنی‌ها و حملات مکرر مبتنی بر استراتژی «حمله و گریز» در ولایات مختلف شمالی کشور به این معناست که حالا دیگر ولایات شمالی کشور سوژه اصلی گروه‌های هراس‌افکن و شورشی است. شکی نیست که این مناطق برای تروریسم منطقه‌یی و بین‌المللی از اهمیت بسیاری برخوردار است و توان مانور در شمال افغانستان، به عبارتی به معنای به دست داشتن کلید بهشت برای گروه‌های بنیادگرای وابسته به کشورهای آسیای میانه، چین و پاکستان می‌باشد. به این ترتیب اگر به تعبیر رییس‌جمهور غنی، ریشه ناامنی‌های اخیر شمال را در «تروریسم بین‌المللی» بدانیم، بیراه نرفته‌ایم. و اگر هم به تعبیر کسانی مانند جنرال عطا و یا علومی،

سخن ماندگار

ضعف نهادهای کشفی در برابر ستون پنجم

دیروز کابل شاهد حمله گروهی انتحاریان طالب به مقر شورای ملی بود و نیز قندوز شاهد سقوط یک ولسوالی دیگرش - دشت ارچی - به دست طالبان.

این حمله نشان داد که طالبان خط و رویکرد مشخص دارند و تلاش می‌کنند برای خود موقع عالی کمایی کنند. گروه طالبان می‌خواهد با تنظیم این نوع حملات، جنگ روانی و تبلیغاتی به سود خود راه بیندازد و اذهان همه را به سمت خود معطوف بدارد. اما دولت آقای غنی هنوز هم آهنگ صلح دارد و بازی‌های پشت پرده با طالبان.

طی چند ماه گذشته و با وقوع حوادث خون‌بار مکرر، دیدیم که همه تلاش‌های دولت برای آشتی با طالبان در این بر و آن‌بر دنیا با ناکامی مواجه شده است.

روز گذشته قرار بود آقای استانکزی به مجلس نماینده‌گان معرفی شود تا به عنوان وزیر دفاع رای بگیرد و به همین دلیل، تدابیر امنیتی اطراف مجلس شدت قابل توجه یافته بود، ولی با آن‌هم حمله‌یی که قرار بود صورت بگیرد، صورت گرفت. این حمله یک بار دیگر نشان داد که ستون پنجم در درون نهادهای امنیتی به شدت کار می‌کند و هر از گاهی که بخواهد، می‌تواند حمله‌یی را زمینه‌چینی نماید.

البته نامزد وزارت دفاع هم که مدتی ست سرپرست وزارت دفاع افغانستان شده، در حمله دیروز و پیش از آن که رای بگیرد، کارآیی و مدیریت خود را نشان داد. دیده می‌شود که در زمان مأموریت او ناامنی‌ها گسترش یافته و طالبان توان مانور بیشتر یافته‌اند، به حدی که در روز رای‌گیری به نامزدوزیر و سرپرست وزارت دفاع، به پارلمان حمله می‌کنند و مانع برگزاری چنین مجلسی می‌شوند.

هرچند حمله دیروز بر مجلس نماینده‌گان تلفات جانی در پی نداشت و فقط سبب از بین رفتن حمله‌کننده‌گان شد و نشان داد که نیروهای امنیتی ما توان مهار چنین حملاتی را دارند؛ اما از طرف دیگر وقوع این حمله حکایت از آن دارد که کار نهادهای کشفی و استخباراتی کشور زیر تأثیر برنامه‌های ستون پنجم خنثا شده و این یک مشکل کلان در نهادهای امنیتی ماست. امیدواریم پس از این، گام‌های اساسی‌یی برای تصفیه نهادهای حکومتی از شر ستون پنجم برداشته شود.

از دیگر طرف، با توجه به حملات و ناامنی‌های روزافزون در سرتاسر کشور، باید اذعان کرد که بحث گفت‌وگوهای صلحی که دولت هر از گاهی از آن یاد می‌کند، معنای خود را از دست داده است. دولت موجود درحالی به گفت‌وگوها برای دست یافتن به صلح امید بسته که گروه طالبان هر روز مصیبتی تازه برای مردم خلق می‌کنند.

حکومت وحدت ملی نیز همانند حکومت آقای کرزی، طرح مدونی برای صلح در کشور ندارد. این دولت نیز به صورت تصادفی عمل می‌کند و تصمیم‌های مقطعی می‌گیرد.

یکی از انتقادهای اساسی‌یی که بر دولت فعلی وارد می‌شود، سیاست‌های مقطعی و غیرشفاف آن است. طالبان با قدرت‌نمایی در شمال و انجام حملات انتحاری در کابل، می‌کوشند دولت آقای غنی را زمین‌گیر کنند؛ اما آقای غنی همچنان به ابزارهای کهنه سیاست چسبیده است.

اکنون ثابت شده که نه پاکستان، نه چین، و نه امریکا و نه هیچ قدرت دیگری، گامی در راستای صلح افغانستان برداشته‌اند و تا زمانی که ما بر پاکستان فشار وارد نکنیم و از این کشور به سازمان ملل شکایت نبریم و مانع تطبیق سیاست‌های توسعه‌طلبانه‌اش نشویم، این نوع حملات و خشونت‌ها ادامه دارند و هر روز شاهد یک مصیبت تازه خواهیم بود!

یک عضو مجلس:

کندز با تروریستان معامله شده است

ناحیه نوری

در اختیار قرار ندادن تجهیزات لازم برای نیروهای امنیتی در ولایت کندز می‌رساند که حکومت ولایت کندز را با مخالفین مسلح معامله کرده است. یک نماینده ولایت کندز در مجلس با بیان این مطلب تأکید میکند که بیتوجهی حکومت به وضعیت امنیتی کندز نشان میدهد که حکومت خود در ناامنی‌های کندز شریک است. گروه طالبان بعد از جنگهای شدید با نیروهای امنیتی صبح دوشنبه دشت ارچی، دومین ولسوالی ولایت کندز را تصرف کرده اند. روز قبل جنگجویان ولسوالی چهاردره را تصرف کرده بودند. داکتر فاطمه عزیز نماینده مردم ولایت کندز در مجلس نمایندگان میگوید، ما فکر میکنیم که حکومت ولایت کندز را با مخالفین مسلح معامله کرده باشد. به گفته این عضو مجلس، حکومت مرکزی هیچ توجهی و علاقه‌ی نسبت به تأمین امنیت در ولایت کندز ندارد.

او تأکید کرد، عدم توجه حکومت به وضع امنیتی کندز و در اختیار قراردادن تجهیزات لازم برای نیروهای امنیتی این ولایت نشان میدهد که حکومت خود در ناامنی کندز شریک است. بانون عزیز با انتقاد از حکومت گفت: عدم توجه حکومت به امنیت این ولایت سبب شده تا طالبان حملاتشان را هر روز برای تصرف ولسوالیهای بیشتر این ولایت افزایش دهند. بانو عزیز، عدم هماهنگی میان نیروهای امنیتی و حضور نیروهای مسلح غیر مسوول را دلیل دیگر افزایش ناامنیهای اخیر در کندز عنوان میکند. این عضو مجلس ضمن اینکه قوماندان امنیه کندز را یک شخص بی‌کفایت میخواند و میگوید، بی‌کفایت بودن قوماندان امنیه کندز نیز سبب شده تا ناامنیها افزایش یافته و ولسوالی چهار دره و دشتارچی به دست دشمن سقوط کند. اما وزارت امور داخله کمبود تجهیزات برای پولیس را رد کرده گفت: تاکنون شکایتی به ما نرسیده که نیروهای پولیس در ولایت کندز با کمبود تجهیزات مواجه شده باشند. نجیب دانش معاون سخنگوی وزارت داخله تأکید کرد، ما تجهیزات لازم را برای پولیس ملی ارسال کردیم و نیروهای پولیس با کمبود تجهیزات مواجه نیستند.

او گفت، در خصوص بی‌کفایت بودن قوماندان امنیه کندز هیچ نوع گزارشی به ما نرسیده و اطمینان داریم که قوماندان امنیه یک شخص با کفایت و کارکن است. دانش، شکایت علیه قوماندان امنیه کندز را تأیید کرده گفت، گاه گاهی در مورد قوماندان امنیه کندز به ما شکایتهای رسیده که بنابر دلایلی نمیخواهم به آن پردازم؛ اما باز هم تأکید میکنم که قوماندان امنیه یکی از کسانی است که برای تأمین امنیت ولایت کندز تلاش بسیار کرده. معاون سخنگوی وزارت داخله افزود، نیروهای امنیتی ما سخت درگیر نبرد با نیروهای مخالف مسلح اند و به زودترین فرصت ولسوالی چهاردره را از چنگ آنان بیرون خواهد کرد. گزارشها می‌رساند که همین اکنون در ولسوالی خانآباد نیز جنگ شدید میان نیروهای امنیتی و نیروهای مسلح غیر مسوول و طالبان جریان دارد. ولسوالی چهار دره کندز سه روز پیش از اداره نیروهای دولتی خارج شد و به دست طالبان افتاد. گفتنی است که یک شبانه روز درگیری شدید میان نیروهای امنیتی و هراسافگنان سبب شد تا نیروهای امنیتی پا عقب بکشند و هراسافگنان تا ساختمان ولسوالی چهار دره به پیش بروند.

اکنون خط نبرد در پل چهار دره قرار دارد؛ پلی که شهر کندز را با چهار دره وصل میکند و چهار کیلومتر از مرکز شهر فاصله دارد. مسوولان محلی در ولایت کندز سقوط ولسوالی دشت را نیز به دست گروه طالبان تأیید کرده‌اند. این مسوولان گفته اند که پس از درگیری شدید میان نیروهای امنیتی افغانستان و مخالفان مسلح دولت، این ولسوالی به دست مخالفان مسلح افتاده است. با این حال، محمد عمر صافی والی کندز به رسانهها گفته که نیروهای ما تقریباً ۸۰۰ متر به طرف دشمن پیشروی داشته‌اند و ما تلاش میکنیم تا از چند جناح به طرف دشمن حمله کنیم و امیدواریم که تا یک یا دو ماه دیگر این ولسوالیها را از دشمن باز پس بگیریم. کندز دروازه ولایتهای تخار و بدخشان پنداشته میشود و اگر هراسافگنان به بخشهای دلخواه در کندز برسند، حتا به باور بسیاریها شمال و شرق کشور با تهدیدهای جدی روبرو خواهد شد. این ولایت شش ولسوالی دارد و در حال حاضر دو ولسوالی آن یعنی چهاردره و دشتارچی در کنترل مخالفان مسلح دولت است.

واکنش‌ها در پی حمله به...

ملی حمله کرده و جلسه عمومی را بر هم زدند. صدیق صدیقی، سخنگوی وزارت داخله گفت که ابتدا یک موتر بمب‌گذاری شده در دروازه ورودی پارلمان انفجار داده شد. سپس جنگجویان تلاش کردند وارد ساختمان پارلمان شوند، اما نیروهای امنیتی مانع آن‌ها شدند و مهاجمان در ساختمان مجاور که زیر کار قرار دارد موضع گرفتند و دست به تیراندازی زدند. حمله طالبان به ساختمان شورای ملی، خسارتی نیز در پی داشت. این حمله واکنش‌های گسترده‌ی را در پی داشت. دفتر نماینده‌گی سازمان ملل متحد در بیانیه‌ی، حمله به شورای ملی را بی‌احترامی آشکار به دموکراسی خواند و اعلام کرد: طرف‌های درگیر جنگ در افغانستان از جمله طالبان باید از حمله به غیرنظامیان و مراکز غیرنظامی بپرهیزند. نخست‌وزیر هند، حمله به مقر شورای ملی افغانستان را با شدیدترین الفاظ محکوم کرد. مودی در پیامی این حمله را «بر دلانه و نامردانه» خوانده است. نخست‌وزیر هند گفته است: حمله به پارلمان افغانستان، حمله به دموکراسی است. او در پیامی در تیوترش نوشته است که هند در این شرایط در کنار مردم افغانستان ایستاده است. پاکستان نیز این حمله را محکوم کرد و از نیروهای امنیتی کشور که مهاجمان را از پا درآوردند، تمجید کرد. به گزارش خبرگزاری شین‌هوا، وزارت امور خارجه پاکستان در بیانیه‌ی در این باره اعلام کرد: «دولت پاکستان حمله به ساختمان پارلمان در کابل را به شدت محکوم می‌کند. ما نقش نیروهای امنیتی را در مقابله موثر با این اقدام تروریستی، تحسین می‌کنیم.» سخنگوی وزارت داخله پاکستان در ادامه خاطر نشان کرد: «ما برای مبارزه مشترک با تروریسم در کنار برادران افغان خود ایستاده‌ایم.» وی افزود دولت پاکستان تروریسم را به هر شکل و روشی که باشد محکوم می‌کند و بر مبارزه علیه تروریسم با همکاری با دولت افغانستان تأکید می‌کند. این درحالی است که نمایندگان مجلس، تحلیلگران و برخی از مقام‌های دولتی، پاکستان را مسوول این حمله عنوان می‌کنند. محمد اشرف غنی رییس جمهور افغانستان نیز در بیانیه‌ی اعلام کرد: حمله به مردم بیگناه در ماه مبارک رمضان دشمنی آشکار با دین مقدس اسلام است و عاملان آن به هیچ دین و آیینی پایبند نیستند. رییس مجلس نمایندگان در حال سخنرانی بود که انفجار نیرومند رخ داد و فضای مجلس را گرد و خاک گرفت. رییس مجلس با خونسردی تمام، نمایندگان را به آرامش فراخواند و گفت که انفجار ناشی از شارتی لاین برق است. استواری و قامت افراشته عبدالروف ابراهیمی پس از حمله سنگین طالبان به مقر شورای ملی، با تحسین همگانی روبرو شده است. بسیاری‌ها در شبکه‌های اجتماعی او را مجاهد و فرمانده ترس خواندند و استواری و شجاعتش را ستودند.

طالبان سزاوار بخشش نیستند

عمر پروانی

اوضاع به گونه بی‌سابقه‌ی پیچیده شده است. بحران امنیتی تمامی نقاط کشور را فرا گرفته است. از شمال تا جنوب، از شرق تا غرب. طالبان بر بخش قابل ملاحظه‌ی از روستاهای کشور مسلط شده‌اند. نیروهای امنیتی بیشتر در مراکز ولایت‌ها و ولسوالی‌ها مستقر هستند. همین دو روز پیش طالبان بار دیگر بخش‌هایی از ولایت کندز را گرفتند و تا مرکز شهر پیش‌روی کردند. نیروهای امنیتی که پیش از این نقش تهاجمی را داشتند و طالبان را در تمامی مناطق تحت پیگرد قرار می‌دادند؛ اکنون نقش تدافعی را اختیار کرده‌اند. تا هنگامی که طالبان حمله نکنند و جایی را اشغال نمایند، ارتش و پولیس دست به کار نمی‌شود. چنین رویکردی در برابر تروریستان و دهشت‌افگنان سبب شده است که آنان جرأت و جسارت بیشتری برای هدف قراردادن مردم بی‌گناه و بی‌دفاع پیدا کنند. هم اکنون صدها هزارتن در ولایت کندز و برخی از ولایت‌های دیگر مجبور به ترک خانه‌های شده‌اند و در وضعیت بسیار اسفناکی در دشت و بیابان زنده‌گی

افغانستان و نیروهای امنیتی کشور نیز عزمی برای سرکوب و به زیرکشیدن مخالفان مسلح ندارد. به گفته باشنده‌گان کندز، طالبان با هدف قراردادن مردم بی‌پناه در ماه مبارک رمضان ثابت ساختند که هیچ ارزش و احترامی به اسلام و دین قایل نیستند. از سوی دیگر، طالبان در یک هفته اخیر با قطع برق ولایت‌های ننگرهار و لغمان زندگی را بر باشنده‌گان

می‌کنند. طالبان در ماه مبارک رمضان از هیچ جنایت و ظمی در برابر مردم بدبخت و مظلوم دریغ نکرده‌اند و تا توانسته‌اند به آزار و اذیت مردم پرداخته‌اند. مردم ولسوالی‌های دشت‌ارچی، خان‌آباد و امام صاحب ولایت کندز از دولت نیز به خاطر بی‌توجهی به وضعیت امنیتی مناطق‌شان سخت انتقاد می‌کنند. آنان ضمن انتقاد از والی کندز می‌گویند که دولت

این ولایت‌ها تاریک ساختند. هوای گرم از یک سو و رمضان از سوی دیگر، زنده‌گی را در یک هفته اخیر برای باشنده‌گان آن طاقت فرسا و دشوار ساخت. پیش از این طالبان اعلام می‌کردند که آنان در برابر نیروهای خارجی جهاد می‌کنند و تا برآمدن نیروهای خارجی جهاد آنان ادامه خواهد داشت؛ اما دیدیم که نیروهای خارجی هم افغانستان را ترک کردند، اما این جنایت‌کاران حرفه‌ی و متکرر دست از جنایت و کشتار و اذیت و آزار مردم بر نداشتند. این گروه به خوبی نشان داده است که هدفی جز بحران، هرج و مرج و بر آورده ساختن اهداف کلان و استراتژیک باداران و حامیان منطقه‌ی شان ندارند. طالب و هر گروه تروریستی دیگری، برای انجام پروژه‌ی ساخته شده‌اند و تا ختم پروژه همچنان به فعالیت‌های دهشت افگانه شان ادامه خواهند داد. هر نوع نرمش و انعطاف در برابر آن «ستم کاری بر گوسفندان خواهد بود» از همین رو، دولت افغانستان با راه‌اندازی برنامه‌های نمایشی صلح، نه وقت خود و نه هم وقت مردم افغانستان را ضایع نکرده و با تمام قوت به مبارزه با دهشت افگنان پردازد. دهشت‌افگنانی که از هیچ جنایت و ظمی در برابر مردم و کشور ما دریغ نکرده‌اند، سزاوار بخشش و پاداش نیستند. از آنها باید انتقام گرفته شود.

بخش سوم

نگاه به خدمات اجتماعی در اسلام

سید احمد اشرفی

۱ - **نذورات:** مراد از نذورات پول‌هایی نیست که در سر قیرها و به نام مرده‌ها اهدا می‌شود و در جیب چند نفر دروغ‌گویی مفت‌خوار فرو می‌رود. بلکه منظور از آن التزامات مالی‌یی است که شخص روی انگیزه‌های دینی بر خود لازم می‌گرداند. مثلاً می‌گوید: اگر فرزندم از سفر برگردد یا همسرم از بیماری شفا یابد، پنج‌هزار افغانی برای خدا صدقه خواهم داد. قرآن کریم بر وجوب وفا به نذر تأکید کرده است. (سوره انسان: ۳)

۲ - **وقف:** جنس مالی را از نقل و انتقال و از تصرفاتی که موجب تلف آن گردد نگاه داشتن و منافع آن را در امور خیریه واگذار کردن وقف است. وقف، صدقه‌یی است که منفعت آن به مردم و ثواب آن به وقف‌کننده برای همیشه جاری می‌باشد. رسول اکرم (ص) می‌فرماید: «چون انسان بمیرد (ثواب) عملش قطع می‌گردد، مگر سه عمل (که ثواب آن پس از مرگ ادامه می‌یابد): صدقه جاریه، و علمی که از آن پیوسته سود برده شود، و فرزند صالحی که برای او دعا کند.» ۷

وقف در تاریخ اسلام نقش بسیار مؤثر و ماندگاری در باب تکافل اجتماعی بازی کرده است. هیچ امتی در گذشته به اندازه مسلمانان به وقف توجه نکرده است. وقف در بیرون از دایره معابد و مدارس دینی قبل از اسلام در جهان رواج نداشت، این مسلمانان بودند که برای اولین بار در سایر ابواب خیر و نیکوکاری به وقف اموال خویش پرداختند. وجود تعداد زیادی از موقوفات مانند شفاخانه‌ها، رباط‌ها، مسافرخانه‌ها، خانقاه‌ها، حمام‌ها و مدارس وقفی، در سرتاسر جهان اسلام، میزان توجه مسلمانان به این امر را می‌رساند.

۳ - **موارد دیگر:** هدیه، هبه، مهمانی، اعطای قرض الحسنه و غیره.

دوم: منابعی که باید از طریق دولت تنظیم گردد:

۱ - **زکات:** یکی از بهترین جلوه‌های تکافل و تأمین اجتماعی در اسلام، زکات

است. زکات هم یک فریضه عبادی است و هم یک ضریبه مالی. اگر مالک با میل قلبی و روی انگیزه ایمانی و دینی زکات را ادا کرد، هر دو مسوولیت را یکجا انجام داده است، اما اگر چنان‌که از ادای آن سر باز زد، دولت مکلف به استحصال آن می‌باشد. در دوران خلافت ابوبکر صدیق (رض) تعداد کثیری از قبایل عرب مرتد شدند و از پرداخت زکات ابا ورزیدند. ابوبکر با توسل به جنگ آنان را وادار به پرداخت زکات نمود. به گفته استاد یوسف قرضاوی، ابوبکر اولین زمامدار در تاریخ بشری است که برای گرفتن حق فقرا از اغنیا، شمشیر کشیده است.

در اصل، این وظیفه دولت‌هاست تا اموال زکات را به‌طور عادلانه جمع‌آوری و به‌طور عادلانه آن را میان نیازمندان توزیع کند. اموال زکات در شرایط امروزی، باید مطابق با مقتضیات این زمان و با سازوکارهای عصری، به صورت آبرومندان به نیازمندان جامعه رسانده شود، تا مشاعر و عواطف انسانی آنان جریحه‌دار نگردد.

زیرا آنان به نص قرآن کریم در اموال اغنیا شریک و حق دارند. (معارج: ۲۲-۲۴)

امروز وقتی از زکات سخن گفته می‌شود، در تصور بسیاری‌ها جامعه‌یی مجسم می‌شود متشکل از یک اقلیت ثروتمند متکبر و جمعیت بی‌شماری از گدایان و مستمندان ذلیل و بیچاره و بی‌پناه. در تاریخ صدر اسلام، جمع‌آوری و توزیع زکات کار دولت بود، اما پس از بروز زمامداران فاسد و تصرفات نامشروع در بیت‌المال، فقهای اسلام فتوا دادند که صاحبان مال می‌توانند زکات خود را مستقیماً به نیازمندان بپردازند. این استننا رفته‌رفته به یک سنت تحقیرآمیز تبدیل شد و تا امروز به این شکل باقی ماند.

۲- معادن: به همه اقسامش نظیر نفت، گاز، طلا، نقره و امثال آن.

۳ - **خراج:** خراج مالیاتی است که از زمین‌های مفتوحه به دولت اسلامی پرداخته می‌شود. زمین‌هایی که توسط مجاهدین اسلام از کفار متجاوز محارب فتح می‌شود، برخلاف اموال منقوله، به

غنیمت گرفته نمی‌شود، بلکه در ملکیت صاحبانش باقی می‌ماند، اما طبق قرارداد، سالانه مقداری از محصول آن را به دولت اسلامی پرداخت می‌کنند.

۴- مالیات و سرمایه‌گذاری‌های دولتی.

۵ - اموال مجهول‌المالک و ارث بدون وارث.

۶- **غنیمت و فیه:** غنیمت در اصطلاح فقهی اموالی را می‌گویند که با جنگ از کفار محارب متجاوز گرفته شود و فیه اموالی را گویند که بدون جنگ از کفار به‌دست آید.

موارد تحت پوشش نظام خدمات و تکافل اجتماعی اسلام

در نظام تکافل و تأمین اجتماعی اسلام، تأمین نیازهای اقشار آسیب‌پذیر مانند فقیران، بدهکاران، برده‌گان، سالمندان از کار افتاده، بی‌سرپرستان و بیماران، در اولویت قرار دارد که ذیلاً به توضیح آن‌ها پرداخته می‌شود:

۱- **رسیده‌گی به فقرا و مساکین:** یکی از موارد تحت پوشش خدمات و تکافل اجتماعی اسلام، رسیده‌گی به فقرا و مساکین است. فقیر به کسی اطلاق می‌شود که کمبود مالی دارد و قادر به تأمین مخارج زنده‌گی خود نیست اما به سوی کسی دست دراز نمی‌کند. اما مسکین کسی است که نیازش شدیدتر است و دستش از کار کوتاه. به همین جهت از دیگران سوال می‌کند. البته باید متوجه بود که زمانی که این دو واژه یکجا بیان شوند، این فرق ملحوظ می‌گردد، ولی اگر تنها یکی از این دو واژه ذکر شود، می‌تواند به هر دو معنایی که اشاره شد، دلالت داشته باشد. از نظر اسلام، اول خانواده و بعد از آن جامعه، و در گام سوم، دولت که ممثل جامعه است، در مقابل این طبقه مسوولیت دارند که نیازهای زنده‌گی این طبقه را مرفوع ساخته و آن‌ها را تا حد رساندن به سطح زنده‌گی سایر مردم، مورد حمایت قرار دهند. رسیده‌گی به اقشار آسیب‌پذیر و تأمین نیازمندی‌های آنان، در اولویت‌های مصرف بیت‌المال در صدر اسلام قرار داشت. (سوره توبه: ۳۶)

بخش سوم

کارنامه مسعود

عبدالحقیظ منصور

اما پنجشیر از دو کلمه «پنج» و «هیر» ترکیب یافته که هر کدام در فرهنگ و زبان ما معنی جداگانه دارد.

«پنج» بر وزن رنج، عددیست معروف که اشاره به حواس خمسه هم است. (۴) این کلمه در کلیه زبان‌ها و لهجه‌ها باهم یکسان بوده و یا قرابت دارد و به همان عددی اطلاق می‌شود که در بین چهار و شش قرار دارد.

«هیر» با ثانی مجهول وراه قرشت آتش را گویند و به عربی نار خوانند، به معنی اطاعت و عبادت هم آمده و به زبان علمی اهل هند طلا را می‌گویند. (۵) اما در اوستا و پهلوی هیر به معنی آب و جریان آب است، مثلاً هیرمند.

دکتر معین در حاشیه برهان قاطع، هیر را آموزش و تعلیم ترجمه کرده است و ابن بطوطه دانشمند و سیاح عرب هیر را در زبان سانسکریت به کوه ترجمه کرده و پنج هیر را نیز مأخذ از پنج کوه می‌داند. (۶)

دار مستتر ریشه کلمه هیر را از اوستا (aethra) دانسته و آتش ترجمه می‌کند و گفته شده است «هیر» در پشتو نیز معنی آتش (اور) را می‌دهد. (۷)

پنجشیر در تمام آثار معتبر تاریخی، «پنجهیر» ضبط شده و از آنجایی که در زبان عرب «پ» نیست، مولفان عرب در نوشته‌های خود «پ» را به «ب» بدل کرده «پنجهیر» نوشته‌اند.

در جمله جغرافیة‌نویسان عرب، تنها یعقوبی «پنجهار» ابن خرداد «بنجار» و ابن فقیه «فنجهیر» آورده‌اند، که اختلاف قابل ذکری با ضبط اصلی دیده نمی‌شود. (۸) ولی مورخان و جغرافیة‌نگاران خراسان در همه مواردی که از پنجشیر ذکری دارند، نام آن را به شکل «پنجهیر» ضبط کرده‌اند.

فردوسی در داستان دوازده‌رخ از پنجشیر چنین یادآور می‌شود:

دگر پنجهیر و دگر بامیان سرا مرز ایران و جای کیان (۹)

در لغت‌نامه دهخدا ذیل نام پنجهیر این بیت بوشکور بلخی آمده است:

به کتفالگی رفته از پنجهیر رمیده از او مرغک گرم سیر

در ترجمان‌البلاغه قطعه‌یی درباره پنجهیر ضبط است که آن را چنین می‌خوانیم:

گویند هفت مرد است در پنجهیر بد

زان هفت دو مسلمان و آن پنج هیر بد

من پنجهیر دیدم و آن پنجهیر بد

از پنجهیر بد نشود پنجهیر بد (۱۰)

هم‌چنان پنجشیر در «حدودالعالم» (۱۱) و تاریخ بیهقی (۱۲) پنجهیر ضبط شده است. از این‌همه اظهارات چنین نتیجه می‌توان به‌دست آورد که کلمه «پنجهیر» روی ملحوظاتی بدین دره اطلاق شده است.

نخست احتمال دارد که در حین عظمت دین زردشت، پنج آتشکده در پنجشیر بوده باشد. دوم، ممکن است وجود پنج معدن زر یا سیم موجب اطلاق این اسم شده باشد؛ زیرا پنجشیر در طول تاریخ به‌دلیل معادن نقره خود، شهرت داشته و سوم، نمی‌توان قول ابن بطوطه را از نظر دور داشت. پس در آخرین تحلیل چنین استنباط می‌شود:

۱. کلمه «گجکن» از آنجایی که در متون معتبر کهن دیده نشده، کلمه‌یی است افسانه‌یی که از لحاظ علمی بر این‌که نام قدیم پنجشیر بوده باشد، صدق نمی‌کند.

۲. بدون تردید نام قدیم پنجشیر، «پنجهیر» بوده و این‌که چه‌طور پنجهیر به پنجشیر مبدل شد، دو احتمال می‌تواند داشته باشد؛ یا افسانه بالا دارای حقیقت است و یا حرف «ش» در اثر گذشت زمان به جای «ه» به‌کار رفته است.

عبور فاتحین

دره زیبای پنجشیر در دل تاریخ، از جهت داشتن معادن قیمتی و عبور شاهراه مهم تجارتي و لشکرکشی فاتحین، از ساحات شمال و جنوب هندوکش شهرت فراوانی داشته است.

تاریخ پنجشیر قبل از اسکندر چندان روشن نیست، ولی پنداشته می‌شود که اسکندر مقدونی در بهار ۳۲۷ قبل از میلاد، از دره پنجشیر عبور کرده و به «دراپاسکا» (اندراب) رفته است و از راه کوشان دره غوربند برگشته است. (۱۳) و به قولی، کوتل خاواک را عبور کرده و به کاپیسا آمده است. (۱۴) نظامی گنجوی در اسکندرنامه اشاره به لشکرکشی اسکندر به پنجشیر زیر عنوان «گشودن اسکندر دژ دربند را به دعای زاهد» دارد.

در اسکندرنامه آمده است که سکندر خطاب به لشکریانش گوید:

به لشکر بفرمود تا صدهزار

درآیند پیرام آن حصار

بخرسنگ غضبان خراش کنند

به سیلاب خون غر آیش کنند

چهل روز لشکر شغب ساختند

کز آن دژ کلوخی نیانداختند

سپس اسکندر رو به زاهد گوشه‌نشین کرد و از وی استمداد جست. زاهد از سوز دل دعا نمود و آن دژ بیافتاد و افرادش سر تسلیم نهادند. (۱۵)

قابل یادآوری است که «دربند» ناحیه‌ییست در ابتدای پنجشیر و خرابه «حصار دربند» تا هنوز در آن‌جا باقی‌ست.

کوتل خاواک به ارتفاع ۳۶۰۰ متر میان شمال و جنوب افغانستان در قرون وسطا بهترین راه تجارت و لشکرکشی‌ها میان دو طرف به حساب می‌آمد و گویند لشکریان سلطان غزنه (۱۶) این دره را عبور کرده‌اند و سپس مغولان.

عبدالرشید فکرت بخشی

بخش دوم

ادوارد سعید روشن-فکران را به روشن-فکران حرفه-یی و آماتور تقسیم می-کند. سعید معتقد است که روشن-فکر باید از هر قید و بندی رها باشد و در کرسی آمریت جامعه تکیه بزند. از دیدگاه او، روشن-فکر باید فراتر از هنجارهای حاکم بر جامعه بیندیشد و نگذارد واقعیت-ها به جای آرمان-های او بنشینند و او نیز تسلیم واقعیت-های ناپذیرفتنی زمان شود.

سعید روشن-فکر آماتور را متعهدی دلسوز، غمخور، آزاد و دارای وسعت اندیشه می-داند که در روشن-فکران حرفه-یی نیست. او روشن-فکر را با چهار فشار اساسی مواجه می-بیند که تسلیم و نه تسلیمی در برابر آن، مبنای تقسیم-بندی وی را در باب روشن-فکری شکل می-دهد.

تک-رشته-کاری به-گونه-یی که بینش در مورد مسایل خارج از حوزه تخصصی را برجیند؛ هنجاری-اندیشیدن، و این-که کسی فراتر از هنجارهای معمول و تعیین-شده بیندیشد، کشیده-شدن اجتناب-ناپذیر به سوی قدرت و آمریت متصل به آن و به سوی تقاضاها و امتیازهای قدرت و مستقیماً کار کردن برای قدرت، و مورد چهارمی نیز پُررنگ-تر شدن نقش دانشگاه-ها و پروژه-یی شدن پژوهش-های علمی را آسیب-هایی می-بیند که بسیاری-ها در برابر آن سر تسلیم فرود می-آرند و آن-ها، همان روشن-فکران حرفه-یی اند که روشن-فکری را دام روزی و نقبی به دستگاه قدرت قرار داده‌اند.

عمق مشخصه‌هایی را که سعید برای روشن‌فکر حرفه‌یی برمی‌شمارد، با تأمل بیشتری می‌توان دریافت. چه بسیار اند اصحاب تخصصی که به همه چیز از دریچه تنگ تخصص نگاه می‌کنند، و دردی و اندیشه‌یی فراتر از رشته تخصصی خویش ندارند. در این میان، استیصال به مرجع قدرت را باید یکی از فراگیرترین آسیب‌های روشن‌فکری، به‌ویژه روشن‌فکری دینی به حساب آورد. اندیشمندان بسیاری بوده‌اند که اندیشه‌های‌شان را دو دستی در محضر و توجیه قدرت گذاشتند و آن‌چه را که می‌بایست در راستای اصلاح‌گری و روشن‌گری به کار گیرند، در برابر آن به کار بستند. اینان همان‌هایی‌اند که دست‌به‌سینه به تعظیم قدرت، به پا ایستند و تا گرسنه نشوند، لب به سخن نخواهند گشود.

حرفه‌یی‌ها شبیه همان کسی‌اند که دعوی نبوت کرد و خودش را فاضل‌ترین پیامبران خواند، مردم چون مور و ملخ بر وی گرد آمدند و او را دست‌بسته نزد شاه بردند و از شاه خواستند تا او (مدعی نبوت) را برای عبرت دیگران شکنجه کند، تا دیگر کسی به خود جرأت ندهد که چنین ادعایی را بر زبان آورد. پادشاه متوجه می‌شود که او بسی ضعیف و نزار است و تاب سیلی‌یی را نیز ندارد. شاه چاره را در برخورد خشن نمی‌بیند، بلکه مصلحت را در نرمش با او تشخیص می‌دهد. شاه، مردمان را از گرد وی دور می‌کند و از پناهگاه و معاشش می‌پرسد. او در جواب می‌گوید که هیچ خانه و معاشی ندارد. وقتی شاه از وی می‌پرسد که برای چاشت چه داری و بامداد چه خورده‌ای که این‌همه از لاف و گزافه‌بافی پُری، پاسخ می‌دهد که اگر چیزی خورده بودم و خشک و تری می‌داشتم که دعوی پیامبری نمی‌کردم!

این داستان به روایت مولوی چنین آمده است:

آن یکی می‌گفت من پیغمبرم

از همه پیغمبران فاضل‌ترم

گردنش بستند و بردندش به شاه

کاین همی‌گوید رسولم از اله

خلق بر وی جمع چون مور و ملخ

که چه مکر است و چه تزویر و چه فح

شاه را گفتند اشکنجهش بکن

تا نگوید جنس او هیچ این سخن

شاه دیدش بس نزار و بس ضعیف

که به یکی سیلی بمیرد آن نحیف

کی توان او را فشردن یا زدن

که چو شیشه گشته است او را بدن

لیک با او گویم از راه خوشی

که چرا داری تو لاف سرکشی

از درشتی ناید این‌جا هیچ کار

هم به نرمی سر کند از غار مار

مردمان را دور کرد از گرد وی

ش لطیفی بود و نرمی ورد وی

پس نشاندش باز پرسیدش ز جا

که کجا داری معاش و ملتجی

گفت ای شه هستم از دارالسلام

آمده از ره در این دارالسلام

نه مرا خانه است و نه یک همنشین

خانه کی کرده‌ست ماهی در زمین باز شه از روی لاغش گفت باز که چه خوردی و چه داری چاشت ساز اشتها داری چه خوردی بامداد که چنین سرمستی و پُر لاف و باد گفت اگر نانم بُدی خشک و تری کی کنیمی دعوی پیغمبری

حرفه‌یی‌ها نیز همین‌گونه‌اند. آنان تا در مسند قدرت تکیه زده‌اند، همه‌چیز حل است و هیچ ارزش و حقوقی نقض نمی‌شود؛ اما همین که از اریکه قدرت به زیر کشیده و کنار گذاشته شدند، فریاد ارزش‌های انسانی و اسلامی سر می‌دهند و با پُروی تمام، برای تکیه زدن دوباره بر مسند قدرت، های و هوی بسیاری راه می‌اندازند. اینان بیشتر از آن‌که به فکر مردم باشند، در چرت خود اند و هیاهوگری‌های‌شان نیز برخاسته از عقل و عاطفه آن‌ها نبوده، بلکه از حرص و آزشان به قدرت است.

اما روشن‌فکر واقعی کسی است که «در میان تنهایی و وابسته‌گی ایستاده است». سعید از آن به عنوان روشن‌فکر آماتور یاد می‌کند. روشن‌فکران حرفه‌یی سعید را باید اسیران شحم شکم نامید که در حالات گرسنه‌گی ادعای نبوت سر می‌دهند و تا آب و نانی برای‌شان میسر نیست، روشن‌فکر اند و از ارزش‌ها، انسانیت و مردم‌دوستی سخن می‌گویند؛ ولی به مجرد این‌که درد شکم و فراتر از شکم آن‌ها مرفوع شد، دیگر لب به سخن نمی‌گشایند و انگار از مادری گنگ زاده شده‌اند.

نکاتی را که سعید در باب روشن-فکران حرفه-یی شماره-گذاری می-کند، درخور توجه و شاید هم برخاسته از تجربیات زمان و زمین خود او، و دارای عناصر جهان‌شمولی است که در گوشه و کنار دیگر جهان نیز نمونه-های آن به‌وفرت یافت می-شود. او روشن-فکر آماتور یا همان روشن‌فکر واقعی را چنین توصیف می-کند:

از این-رو، مشکل روشن-فکر عبارت بوده از تلاش برای رودررویی با تجاوزهای حرفه-یی کردن (به-صورت امروزی و نو)، و این کار را، همان-گونه که گفتم، باید نه از طریق وانمود کردن به فقدان چنین تجاوزی و یا در صورت وجود آن، بی-تأثیر بودن؛ بلکه از راه ارایه یک-رشته ارزش-ها و امتیازهای ویژه متفاوت انجام دهد. من این مجموعه را آماتورگری می-نامم؛ دقیقاً به معنی عملی که نیروی محرک آن را عاطفه و غمخواری، و نه سودجویی و خودخواهی کوته-فکرانه تک‌رشته-کاری، تأمین می-کند.

روشن-فکر امروز باید آماتور باشد؛ کسی که باور دارد برای عضو اندیشمند و دلسوزبودن در یک جامعه، موظف است مسایل اخلاق را حتا در قلب تکنیکی-ترین و حرفه-یی-ترین عملی که کشورش درگیر آن است، مطرح کند. علاوه بر این، روح روشن‌فکر به عنوان یک آماتور می-تواند در یک-نواختی حرفه-یی محضی که بیشتر ما درگیر آن هستیم، دخالت کند و آن را به چیزی زنده-تر و بنیادی-تر تغییر دهد. فرد می-آموزد که به جای کاری

روشن‌فکری دینی و چالش‌های فراراه

پویایی جامعه با رکودی زیان‌بار مواجه خواهد شد. تا امروز کمتر کسی به خودش زحمت داده تا جریان‌هایی همچون حزب‌التحریر، سلفی‌گری، اصلاح و ... را مورد کاوش علمی قرار بدهد و براننده‌گی و برافتاده‌گی‌های آنان را نشان‌دهی کند. همین است که جوانان زیادی به این جریان‌ها می‌پیوندند بی‌آن‌که در مورد آن‌ها (آن‌چه را لازم است) بدانند و انتخاب‌شان آگاهانه باشد.

روشن-فکر دینی و چالش-های فراراه روشن‌فکری را تعریف-های گوناگون و زیادی کرده‌اند و هرکسی از منظرگاه خاصی به آن نگریسته است. در این میان، در تعریفی عام و فراگیر، روشن-فکر را کسی گفته‌اند که در شکاف میان سنت و مدرنیته در حرکت است و با بهره-اندوزی از این دو، به بازاندیشی در مفاهیم دینی دست می-یازد. روشن-فکر با روی-کردی آگاهانه و گاه انتقادی به اندیشه-های حاکم زمانش، تلاش می-ورزد تا مفاهیم دینی را لباس جدید زبانی و مفهومی ببوشاند و نگذارد در تراجم زبان و مفاهیم جدید، دین به حاشیه کشانده شود. روشن‌فکر با این کار، تلاش دارد تا ساحل دین در امواج متلاطم جهان امروز فرو نلغزد و قلمرو دین نادیده انگاشته نشود.

تردیدی نیست که انسان روزگار ما با پرسش-ها و گفتمان-های بسیاری روبه‌رو است که از هوا و زمین فرو می-بارد و ما خودمان را با آن مواجه می-بینیم. با به-صحنه-آمدن سوژه-گی انسان که گفته‌اند با مقوله «می-اندیشم پس هستم» دکارت [۱۵۹۶-۱۶۵۰م] آفریده شد، نگرش-ها به انسان به عنوان فاعل در شناسنده در کانون توجه قرار گرفت و علت فاعلی در مسند علت غایی تکیه زد و نگاه-ها از غایت جهان به فاعل جهان معطوف شد. با تولید سوژه-گی انسان، انسان در محور شناخت جهان، انسان و خدا قرار گرفت و محوریت بی‌سابقه‌یی یافت.

که از او خواسته-شده تا انجام دهد، از خود بپرسد که چرا این کار را انجام می-دهد، چه-کسی از این کار سود می-برد، و چه-گونه می-توان این کار را مجدداً با یک پروژه تخصصی و اندیشه‌های نو پیوند زد. «آماتور بودن»ی که سعید از آن یاد می‌کند، مزیت بزرگی است که متأسفانه اکثر روشن‌فکران ما از آن بی‌بهره‌اند. کار روشن‌فکری شبیه بیدارگری افراد و جوامع فرو رفته در غفلت عمومی و به تعبیر شریعتی، وارثان پیامبران‌اند. روشن‌فکر همواره از نتیجه کار خویش می‌پرسد و به سود و زیان‌های آن واقف است. اما پژوهنده‌یی که نمی‌داند برای چه تحقیق می‌کند، و نتیجه کار او چه خواهد بود، و آب به آسیاب اطلاعات کدام استخبارات می‌ریزد، پسیزی ارزش نخواهد داشت؛ بلکه افزون بر آن، به تیغ برنده‌یی علیه بشریت تبدیل می‌شود.

روشن‌فکر برای خودش سرباز تربیت نمی‌کند و راه مشخصی نشان نمی‌دهد، و اگر راهی نشان دهد، همان اندیشیدن و برگزیدن آگاهانه است. روشن‌فکر، همان نورافکنی است که از «از منظر پرنده» به اشیا و پدیده‌ها می‌نگرد و بدون وارد شدن در جریان‌ها و صف‌بندی‌های میان‌گروهی، تلاش دارد با نگاهی پسینی و کل‌نگرانه خویش، به تبارشناسی و آسیب‌شناسی جریان‌های حاکم جامعه خود بپردازد. روشن‌فکران کسانی‌اند که «فرصتی و فراستی دارند که آن مسابقه (مسابقه انسان‌ها با یکدیگر در کسب شهرت، قدرت و ثروت) را از بیرون بنگرند و خود در آن مغفل و مقفل نمانند». فقدان یک‌چنین روشن‌فکرانی باعث شده است تا جریان‌ات و گفتمان‌های بر سر اقتدار عصر ما آسیب‌شناسی نشوند و با نگاهی بی‌طرفانه به آن‌ها نگریسته نشود. نبود آسیب‌شناسی بیرونی حرکت‌ها سبب می‌شود تا نقاط ضعف و قوت آن‌ها آشکار نشود و تفکر نقادی شکل نگیرد. وقتی نقد را از جامعه بردارید، جریان‌ها، شخصیت‌ها و ...، به توتمی مقدس مبدل می‌شوند و

نمایندگان مجلس:

در حمله دیروز کسانی از درون دولت دست داشتند

هارون مجیدی

نمایندگان مجلس باور دارند که حلقاتی در درون دولت در سازمان‌دهی و رهنمایی تروریست‌ها برای حمله به مقر شورای ملی دست داشته‌اند.

نمایندگان مجلس همچنان می‌گویند که ارگان‌های کشفی و امنیتی از برنامه تروریست‌ها برای هدف قرار دادن شورای ملی آگاهی داشتند، اما در جلوگیری از این حمله ناکام ماندند.

به گفته آنان، در پس حمله دیروزی بر ساختمان شورای ملی دستان کلانی در درون دولت وجود داشته که باید شناسایی شوند.

حوالی ساعت ده و سی دقیقه پیش از چاشت دیروز هفت حمله‌کننده انتحاری بالای پارلمان افغانستان حمله کردند که بعد یک‌ونیم ساعت رویارویی از سوی نیروهای ویژه پولیس از پا در آورده شدند.

این رویداد هنگامی رخ داد که قرار بود محمد سرور دانش، معاون دوم رییس‌جمهور به منظور معرفی معصوم استانکزی نامزد وزیر وزارت دفاع به مجلس نمایندگان بیاید.

عرفان‌الله عرفان نایب دوم مجلس نمایندگان در گفت‌وگو با روزنامه ماندگار می‌گوید: این حادثه نشان داد که دولت افغانستان ضعیف است و دشمنان مردم در نهایت زیرکی قرار دارند و هر زمانی که بخواهند توان انجام حمله را دارند.

آقای عرفان می‌افزاید: «حمله به پارلمان، پیام واضح برای نپذیرفتن ندای صلح مردم افغانستان از طرف تروریست‌هاست. آنان می‌خواهند بگویند که هیچ‌گاه حاضر به پذیرش صلح نیستند.»

آقای عرفان با ستایش از نیروهای امنیتی که در درون

پارلمان کار می‌کنند، گفت که آنان مقاومت خوبی از خود نشان دادند و اجازه ندادند تا تروریست‌ها داخل تالار شوند.

او گفت: «این حادثه نشان می‌دهد که کسانی در درون حکومت وجود دارند که تروریست‌ها را رهنمایی می‌کنند و به خاطر ضعفی که در درون نهادهای کشفی وجود دارد، از این حوادث جلوگیری کرده نمی‌توانند.»

در این حال، نقیب‌الله فایق عضو مجلس نمایندگان می‌گوید: پارلمان افغانستان از چندی بدین سو زیر تهدید بود، گزارش‌هایی وجود داشت که حملات بزرگی در راه است و به همین نسبت تدابیر شدید امنیتی گرفته شده بود و حتا وکلا به محافظین خود نیز دستور داده بودند که مراقب اوضاع در بیرون از تالار باشند.

آقای فایق می‌افزاید: حادثه امروز (دیروز) یک برنامه کلان و طرح‌ریزی شده بود؛ کسانی که آن را سازمان‌دهی کرده بودند، از هفته‌ها بدین سو منتظر فرصت بودند تا مجلس بحث کلانی داشته باشد تا آنان دست به این حمله بزنند.

آقای فایق خاطر نشان می‌کند: «ما در جلسه امروز (دیروز) پیش از آمدن معاون دوم رییس‌جمهور برای ده دقیقه برنامه کاری دیگری داشتیم و در این میان، مهمانان ما نیز به تأخیر حرکت کرده بودند که این حادثه اتفاق افتاد.»

این عضو مجلس باور دارد که این حادثه یک برنامه منظم و ترتیب شده بود که توسط دستان بسیار بزرگی اداره و کنترل می‌شد.

آقای فایق تأکید می‌کند: «فرماندهی امنیه کابل و

استخبارات در این زمینه کاملاً کم‌کاری کرده‌اند و احتمال دارد که انتحاریان روزهای پی‌هم آمده باشند و ساعه پارلمان را دیده باشند و ساعت‌ها کابل را چکر زده باشند و در یکی از خانه‌های کابل هفته‌هایی را سپری کرده باشند تا چنین حادثه‌یی را بیافرینند.» او تصریح می‌کند: این حمله کار استخبارات پاکستان است که دست‌هایی آن را در درون حکومت افغانستان عملی ساخت و باید دولت این دست‌ها را شناسایی و به مردم فاش سازند.

این عضو مجلس می‌گوید که حمله بالای پارلمان افغانستان حمله بر یک قوه دولت است و حکومت این‌بار باید مسولان امنیتی این ساحه را که سهل‌انگاری کرده‌اند، بازداشت کند.

هم‌چنان، محمدعارف رحمانی عضو دیگر مجلس نمایندگان می‌گوید: این حمله صلح‌ناپذیری تروریست‌ها را نشان می‌دهد؛ آمران آنان آبادی و آرامش افغانستان را نمی‌خواهند و در تلاش‌اند تا افغانستان تحت فرمان‌شان قرار داشته باشد.

این عضو مجلس می‌افزاید: تروریست‌ها با این حمله خواستند بگویند که سیاسی‌ترین و امن‌ترین نقطه افغانستان دیگر امن نیست.

آقای رحمانی تأکید می‌کند: این انتحاریان بدون همکاری و همدلی‌هایی از درون نهادهای امنیتی نمی‌توانند که به نقاط حساس برسند و نهادهای مربوط باید در این زمینه تحقیقات کنند و راهنمای این تروریست‌ها را شناسایی کنند.

ذبیح‌الله مجاهد، یکی از سخنگویان طالبان در صفحه تویتش مسوولیت این حمله را برعهده گرفته است.

سربازی که شش انتحاری را کشت!

یک سرباز امنیتی پارلمان می‌گوید که شش حمله‌کننده انتحاری را به تنهایی از پای در آورده است. این سرباز که از نیروهای امنیتی پارلمان است می‌گوید که بعد از اولین انفجار انتحاری که در دروازه ورودی پارلمان بوقوع پیوست؛ درون کانتینر نشسته بودم که دیوار محافظ پارلمان فرو ریخت و انتحاری‌ها یکی یکی وارد محوطه شورای ملی شدند.

وی می‌افزاید که با ورود هر انتحاری بر آنان آتش گشوده و یکی یکی آنان را از پای در آورده است. این سرباز امنیتی می‌گوید که شش نفر از انتحاری‌ها را به تنهایی به قتل رسانده است.

وی که خود را «عیسی خان» معرفی می‌کند می‌افزاید که تروریست‌ها به انواع سلاح از جمله به راکت، کلاشینکف و بمب دستی مجهز بودند و حتی موادغذایی نیز همراه خود داشتند که برای جنگ طولانی در نظر گرفته بودند.

عیسی خان می‌گوید تا زنده هستم به افغانستان خدمت خواهم کرد. گفته می‌شود که این سرباز شجاع از ولایت لغمان می‌باشد. گفتنی است که هفت نفر عامل انتحاری صبح دیروز و در آستانه معرفی نامزدوزیر دفاع ملی به پارلمان، بر ساختمان شورای ملی یورش بردند و طی انفجارهای متوالی، سقف کاذب مجلس، فرو ریخت و گرد و غبار غلیظی مجلس را فراگرفت. این حادثه باعث وحشت نمایندگان و فرار عده‌ای از آنان از تالار شد. در این حادثه ۳۵ نفر غیرنظامی زخمی شدند.

دو قدرت شمال...

ملاقات کرده است.

در این دیدار شماری از فرماندهان حزب جمعیت و جنبش افغانستان که هفته گذشته با عطا محمد نور نیز دیدار کرده بودند، حضور داشته‌اند.

مولوی جمالی، حکیم تورک اوغلی، جنرال غلام فاروق، سه نماینده حزب جمعیت اسلامی و رحمت‌الله ترکستانی، احسان‌الله قونچ و هاشم بای سه نماینده حزب جنبش ملی هستند که تلاش دارند دو رهبر مطرح شمال افغانستان را به یکدیگر نزدیک کنند.

فتح‌الله قیصاری و هاشم اورتاق دو نماینده پارلمان از ولایت فاریاب نیز نقش میانجی را در این مذاکرات به عهده دارند.

در دیدار شب گذشته، دوستم از توافقات به وجود آمده میان حزب جمعیت و جنبش در شمال افغانستان برای دفاع در برابر شورشیان مسلح، ابراز خوشبینی کرد.

او تأکید کرده که مخالف شبه‌نظامی‌سازی است و تلاش می‌کند حکومتی نیرومندی در کشور شکل گیرد.

شماری از فرماندهان جمعیت و جنبش هفته گذشته، در مزار شریف با عطا محمد نور دیدار و نسبت به اوضاع بد امنیتی در برخی ولایت‌های شمالی افغانستان ابراز نگرانی کردند.

این افراد از عطا محمد نور و عبدالرشید دوستم خواستند تا اختلاف میان یکدیگر را کنار گذاشته و از تمام نیرو و توان خود برای حفظ امنیت شمال افغانستان به خصوص ولایت فاریاب استفاده کنند.

عطا محمد نور نیز با استقبال از این اقدام، اعلام کرده که حاضر است در این مورد با حزب جنبش همکاری کند.

مولوی جمالی از بزرگان ولایت فاریاب و فتح‌الله قیصاری، نماینده مردم فاریاب در شورای ملی نیز نسبت به اوضاع امنیتی شمال افغانستان ابراز نگرانی کرده و از معاون اول رییس‌جمهور خواسته‌اند تا در این مورد توجه ویژه‌یی نماید.

آن‌ها خواستار نزدیکی دو حزب جنبش و جمعیت شده و گفته‌اند، این نزدیکی می‌تواند تأثیر مثبتی در تأمین امنیت ولایت‌های شمالی افغانستان داشته باشد.

سی‌وشش درصد مردم...

وزیر اقتصاد می‌گوید که کاهش کمک‌های جامعه جهانی رشد اقتصاد کشور را کند کرده است.

بررسی عوامل فقر، آسیب‌شناسی وضعیت اقتصادی کشور و شفاف‌سازی روند مالی از اولویت‌های کاری این وزارت پنداشته می‌شود.

عبدالستار مراد از کاهش عواید وزارت اقتصاد ابراز نگرانی می‌کند و از رهبران حکومت وحدت ملی می‌خواهد به این مساله توجه جدی نمایند.

وی تأکید کرد: برای دریافت چالش‌های اقتصادی در کشور، بررسی‌های آسیب‌شناسی اقتصادی را در چهار ولایت به شمول هرات، قندهار، بلخ و بامیان انجام خواهد داد.

گفتنی است که وزیر اقتصاد، برنامه صد روز آینده‌اش را در ۱۱ بخش فشرده کرده و می‌گوید که برنامه‌هایی را روی دست دارد تا وضعیت اقتصاد کشور، از حالت نابسامانی بیرون شود.

عقلانیت نزول یافته فاروق وردک

احمد عمران

فاروق وردک وزیر پیشین معارف، پس از درخواست اداره بازرسی امریکا در امور بازسازی افغانستان برای پی‌گیری قضیه مکتب‌های خیالی و حیف‌ومیل شدن میلیون‌ها دالر کمک امریکا به معارف افغانستان، تازه متوجه وخامت اوضاع شده و در همکاری با یک تعداد از رسانه‌های هواخواه خود، می‌خواهد فاجعه‌یی به آن بزرگی را کوچک و حتا هیچ نشان دهد.

آقای وردک در تازه‌ترین گفت‌وگوی تلویزیونی با یکی از همین رسانه‌های هواخواه، اتهام‌های بی‌شرمانه و به دور از واقعیت را به رهبری وزارت معارف و حتا استاد عطا محمد نور سرپرست ولایت بلخ وارد کرد. آقای وردک به جای این‌که خواهان پیگیری قضیه از طریق نهادهای عدلی و قضایی کشور شود و به رفع اتهام‌ها علیه خود بپردازد، با سیاسی‌سازی مساله اختلاس و ایجاد مکتب‌های خیالی، می‌خواهد خود را بری‌الذمه نشان دهد. او حتا به این نیز بسنده نمی‌کند و می‌خواهد در یک نشست رو در رو با مقام‌های کشور در این مورد به بحث و مناظره بپردازد. حالا معلوم نیست که آقای وردک موضوع حقوقی و جنایی را چرا می‌خواهد با بحث و مناظره حل و فصل کند. آیا با بحث و مناظره می‌توان چنین قضایی را فیصله داد؟

شما مجسم کنید که فردی به اتهام سرقت میلیون‌ها دالر بازداشت می‌شود، بدون در نظر داشت این‌که فرد کیست و به کدام جناح ارتباط دارد، آیا نهادهای عدلی و قضایی به چنین فردی می‌گویند باید در این مورد با مقام‌های کشور مناظره تلویزیونی انجام دهد؟... اگر پاسخ به چنین پرسشی مثبت است، آن‌گاه آقای وردک هم حق دارد در مورد اتهام سرقت و اختلاس به خود، از رییس‌جمهوری و رییس‌اجرائی بخواهد که در یک مناظره تلویزیونی با او شرکت کنند.

در گذشته فکر می‌کردم که آقای وردک با وجود این‌که می‌تواند فردی قوم‌گرا، متعصب و پُر از کینه و بغض نسبت به دیگر اقوام باشد، ولی مدیری خوب و

کارآزموده است و لازمه مدیریت خوب نیز عقلانیت است که آقای وردک از آن برخوردار خواهد بود.

اما واکنش‌های او به مساله مکتب‌های خیالی و اختلاس میلیون‌ها دالر، چنان تشت رسوایی او را از بام انداخت که حالا می‌توان نسبت به عقلانیت او نیز شک کرد.

آقای وردک به جای این‌که بحثی به آن کلانی را وارد فاز سیاسی سازد، می‌بایست به راه‌حل‌های حقوقی آن توجه می‌کرد و تلاش می‌ورزید خود را در پیشگاه مردم افغانستان بری‌الذمه سازد. چنین موضع‌گیری‌های کین‌خواهانه نه تنها بار مسوولیت‌های آقای وردک را کم نمی‌کند، بل این شایبه را قوت می‌بخشد که او در قضیه اختلاس‌های میلیون دالری دست داشته است.

آقای وردک با سیاسی ساختن مساله اختلاس، می‌کوشد اذهان عمومی را گمراه کرده و برای خود چتر دفاعی بسازد. نوع برخورد پریشان‌گونه آقای وردک با مساله نشان می‌دهد که او از چیزی ترسیده است. در گذشته، آقای وردک از کارگزاران اصلی دولت آقای کرزی بود و به اصطلاح همه‌کاره او به شمار می‌رفت. او که پس از سقوط رژیم سیاه‌طالبان، ناگهان وارد فضای سیاسی افغانستان ساخته شد، به‌زودی توانست در زد و بندهای قومی و تباری به یکی از مهره‌های اصلی نظام تبدیل شود و عملاً بر افغانستان حکومت کند.

آقای وردک تنها یک وزیر در ساختار حکومتی افغانستان نبود. او سنگ دست آقای کرزی بود و آقای کرزی بیشتر کارهای غیرقانونی خود را به وسیله آقای وردک و افرادی نظیر او انجام می‌داد. او نقش کلیدی در جرگه‌سازی‌های افغانستان داشت و بخشی از بلاهایی که بر کشور نازل شد، به دلیل سیاست‌های تبارگرایانه و قوم‌محور آقای وردک بود. اگر دولت آقای کرزی به جایی نرسید، تنها به سوءمدیریت آقای کرزی مربوط نمی‌شود، بل به افرادی مثل آقای وردک هم مربوط می‌شود که تلاش داشتند افغانستان را تک‌صدایی و حتا تک‌قومی بسازند. شما یک بار به تشکیلات وزارت معارف

کشور نگاه کنید تا عمق فاجعه‌یی را که آقای وردک در این وزارت وارد کرده، درک کنید.

آقای وردک در وزارت معارف تنها مکتب‌های خیالی تأسیس نکرده بود. او معارف کشور را به بی‌کارترین نهاد دولتی تبدیل کرد تا فرزندان این کشور از تعلیم و آموزش سالم بی‌بهره بمانند. یک نگاه سطحی به میلیون‌ها کتاب درسی که در زمان آقای وردک به نشر رسیده، بیندازید تا به محتوا و شکل این کتاب‌ها پی برده و ببینید چه قدر با معیارهای آموزش علمی و سالم برابر است. آقای وردک تلاش داشت که فرزندان افغانستان هرگز به آموزش یک‌سان و برابر دست پیدا نکنند. پروژه آقای وردک، برپادی معارف افغانستان بود و نه آبادانی آن.

آقای وردک حالا که از اسپ قدرت به زیر افتاده، تازه متوجه شده که گندکاری‌ها برای همیشه پنهان نمی‌مانند. آن‌چه را که بازرس ویژه امریکا در امور افغانستان مطرح کرده، فقط بخشی از چور و چپاول‌های آقای وردک و همدستان اوست. آقای وردک برای مظلوم‌نمایی حتا از شخصیت‌های با اعتبار و مردمی کشور نیز نمی‌گذرد و می‌خواهد پای آن‌ها را هم در قضیه اتهام‌های خود دخیل سازد. آقای وردک هنوز در خواب است و نمی‌داند کشور چه‌گونه اداره می‌شود. سخنان او عملاً توهین مستقیم به رییس‌جمهوری و رییس‌اجرائی تعبیر می‌شود.

از جانب دیگر، حالا که آقای وردک متهم به اختلاس میلیون‌ها دالر شده، می‌خواهد در رأس اپوزیسیون کشور قرار گیرد. او در گفت‌وگوی تلویزیونی تازه خود اعلام کرد که به‌زودی اپوزیسیون دولت را تشکیل خواهد داد. حالا معلوم نیست که این اپوزیسیون را با چه امکانات و ظرفیت‌هایی می‌خواهد ایجاد کند، شاید از همان پول‌هایی که در زمان وزارت‌های خود به دست آورده است!

آیا آقای وردک فکر می‌کند که ساختن یک نهاد سیاسی تنها به پول نیاز دارد و به هیچ چیز دیگری نیاز نیست، از جمله به فکر و عقل؟!

ویا:

بازی در کنار

پیرلو فوق العاده خواهد بود

خبرگزاری تسنیم: هافبک پیشین تیم فوتبال بارسلونا از علاقه‌اش برای بازی در کنار پیرلو در نیویورک سیتی گفت. حضور آندره پیرلو در نیویورک و تماشای بازی تیم بیسبال نیویورک یانکیز سبب انتشار شایعاتی مبنی بر پیوستن احتمالی هافبک ملی پوش یونوتوس به تیم نیویورک سیتی از لیگ حرفه‌یی فوتبال آمریکا (MLS) شده است، تیمی که ستارگانی همچون داوید ویای اسپانیایی و فرانک لمپارد انگلیسی را در اختیار دارد. حتی در این بین روزنامه‌های آمریکایی با فراتر گذاشته و اعلام کرده‌اند که روز جمعه پیرلو قراردادش را با نیویورک سیتی امضا خواهد کرد. داوید ویا در گفت‌وگو با خبرنگاران در مورد اینکه شاید با هافبک طراح تیم ملی ایتالیا همبازی شود، گفت: بازی در کنار پیرلو فوق العاده خواهد بود. آندره فوتبالیست و ستاره فوق العاده‌ای است ولی هنوز زود است که بخواهیم در این مورد صحبت کنیم.

آبیدال:

افتخار می‌کنم در کنار لاپورتا مدیر ورزشی بارسلونا شوم

ستاره اسبق فوتبال فرانسه و بارسلونا از این که توسط خوان لاپورتا برای پست مدیریت ورزشی کاتالانها در نظر گرفته شده، ابراز خوشحالی کرد. اریک آبیدال که ۶ سال به عنوان بازیکن در سالهای ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۳ بازی کرد و اواخر دوران فوتبالش مجبور به دو عمل جراحی سرطان و شیمی درمانی شد، اکنون یکی از گزینه‌های خوان لاپورتا، داوطلب ریاست باشگاه بارسا در صورت انتخابش برای هدایت بخش ورزشی است. آبیدال در نشست تبلیغاتی گزینه ریاست باشگاه کاتالانی اظهارداشت: برای من مایه افتخار است که اینجا در کنار لاپورتا باشم و کار کنم. به خاطر پروژه‌ایی که او دارد، هیجان‌زده هستم. بارسلونا بیشتر از یک تیم باشگاهی است. می‌خواستم اینجا کار کنم و سال‌های زیادی هم در مورد دوران بعد از فوتبالم فکر کردم. باعث افتخارم است که اینجا به عنوان یک بازیکن حرفه‌ای بازی کردم.

مدافع تیم ملی افغانستان

به تیم لیدن هالند پیوست

انوش دسنگیر مدافع تیم ملی فوتبال افغانستان به تیم لیدن در لیگ دسته سوم کشور هلند پیوست. دستگیر که به تازه گی دعوت تیم ملی فوتبال افغانستان را پذیرفته است، پیش از این در تیم دوم نایمخن هلند بازی میکرد. او علاوه بر این مربی تیم ۱۵ ساله های نایمخن نیز است. گفته شده است او هم زمان به کار مربی خود در نایمخن ادامه خواهد داد. افغانستان در کشور هلند فوتبالیستان زیادی دارد که هم اکنون تعدادی از آنها در تیم عضویت دارند.

ناراحتی رونالدو

به خاطر کاسیاس و راموس

روزنامه آس در گزارشی در روز دوشنبه (دیروز) از ناراحتی و دلخوری عجوبه پرتغالی کهکشانی‌ها خبر داد. این نشریه معتبر نوشت ستاره ۳۰ ساله خط حمله تیم از این که مدیریت باشگاه برخوردهای درستی با ایگر کاسیاس و سرخیو راموس نداشته، متاثر شده است. کاسیاس ۱۶ سال تمام هم و غم خود را معطوف رئال مادرید کرده و اکنون باشگاه جسته و گریخته از رفتن‌اش به تیمی دیگر استقبال می‌کند. همچنین راموس با وجود خدمت زیادی که به تیم ممول پایتخت‌نشین کرده، قراردادی جدید دریافت نکرده است. این دو مساله باعث شده رونالدو از مدیریت باشگاهش رنجیده شود. رنجشی که به باور گزارشگر آس ممکن است حتی به ترک مادرید توسط وی منجر شود.

مورینیو:

وقتی ماری قهرمان ویمبلدون شد، گریه کردم

تنیسورهای بریتانیایی در این تورنمنت معتبر پایان داد. ژوزه مورینیو که همه او را به عنوان یک مربی خشن و بی‌احساس می‌شناسند در قهرمانی ماری گریه کرده است که این مساله نشان می‌دهد این مرد پرتغالی آن قدرها هم سخت نیست. آقای خاص فاش کرده است وقتی اندی ماری موفق شد در فینال مقابل نواک جوکوویچ رقیب همیشگی‌اش به پیروزی رسیده و عنوان قهرمانی را کسب کند، او نتوانسته جلوی خودش را بگیرد و به گریه افتاده است. مورینیو در این زمینه به دیلی تلگراف گفت: پس از آن که اندی در تنیس ویمبلدون عنوان قهرمانی را کسب کرد، گریستم. کاری که او انجام داده بود، بیش از هر چیز دیگری در دوران حرفه‌ای‌اش ارزشمند بود. تصور می‌کردم این اتفاق، کاری بود که گویی در جهانی دیگر رخ داد. فکر نمی‌کنم اندی حاضر باشد قهرمانی در ویمبلدون را با ۱۰ قهرمانی دیگر در سایر گرنداسلم‌ها عوض کند. مورینیو اضافه کرد: قهرمانی اندی ماری بیش از یک بازی و بیش از یک تورنمنت بود. او موفق به شکستن یک دیوار روانی شده بود. برای تمامی کسانی که این ورزش را دوست دارند. بدون هیچ شکی می‌دانم که آن روز، بهترین روز در زندگی حرفه‌ای اندی ماری بود. من هم خوشحالی‌ام را از جایی که بودم با قهرمانی او به اشتراک گذاشتم. سرمربی پیشین تیم‌های پورتو، ایتر و رئال مادرید در ادامه به صحبت در مورد قدرت ذهنی بازیکنان تنیس پرداخت که در تورنمنت‌های معتبر به شکل ویژه‌ای بروز می‌کند. او در این مورد هم گفت: فکر می‌کنم در ورزش تنیس، ورزشکاران در هر دیدار به نوعی فشار روانی ضربه‌های پنهانی در فوتبال را تحمل می‌کنند. هر امتیازی برای آنها ارزش بالایی دارد. به همین خاطر آنها باید خیلی مراقب باشند. فکر می‌کنم در ورزش فوتبال می‌توانیم کمی پشت اشتباه‌های یکدیگر پنهان شویم و یا می‌توانیم برای پیروزی و شکست‌مان دلیل بیآوریم. در تنیس اما همه چیز فرق می‌کند. این ورزش پدیده‌ای است که باید در آن همیشه قدرتمند ظاهر شویم.

سرمربی تیم فوتبال چلسی اعلام کرد وقتی اندی ماری قهرمانی در تنیس ویمبلدون را جشن گرفت، او هم به این خاطر گریسته است.

اندی ماری در سال ۲۰۱۳ قهرمانی در تنیس ویمبلدون را تجربه کرد و به ۷۷ سال ناکامی

تیاگو سیلوا:

شاید پاراگوئه باز هم برازیل را حذف کند

مدافع تیم ملی فوتبال برازیل تاکید کرد ممکن است اتفاق‌های رخ داده در دوره قبلی کوپا آمریکا تکرار شود و پاراگوئه بار دیگر موفق به حذف برازیل شود. تیم ملی فوتبال برازیل با پیروزی دو بر یک مقابل ونزوئلا موفق شد به مرحله یک چهارم نهایی رقابت‌های کوپا آمریکا برسد. این تیم با سه امتیازی که از این دیدار به دست آورد، شمار امتیازهایش را به ۶ رساند تا به عنوان صدرنشین از گروه C این رقابت‌ها صعود کند. ونزوئلا هم با کسب سه امتیاز از سه بازی در قعر جدول گروه قرار گرفت و حذف شد. برازیل در دوره پیشین برگزاری رقابت‌های کوپا آمریکا، در مرحله یک چهارم نهایی مقابل پاراگوئه شکست خورد و حذف شد. تیاگو سیلوا پس از آن که مشخص شد سلسائو در یک چهارم نهایی این تورنمنت هم باید به مصاف پاراگوئه برود، نسبت به دیدار مقابل این تیم واکنش نشان داد. سیلوا که در باشگاه پاری سن ژرمن فرانسه توپ می‌زند، در این زمینه گفت: پاراگوئه حریفی دشوار برای ماست. اگر دوره قبلی کوپا آمریکا را به یاد داشته باشید، می‌دانید که پاراگوئه به فینال رسید و در مسیرش برازیل را حذف کرد. نمی‌خواهم بگویم اتفاق‌های آن دیدار تکرار خواهند شد اما منطقی است که بخواهیم به دیدار پیشین فکر کنیم و تلاش کنیم بار دیگر شکست نخوریم.

تقویت افراط‌گرایی اسلامی در سایه دوگانه‌گی سیاست غربی‌ها

محمد اکرام اندیشمند

دیوید کامرون صدراعظم بریتانیا که از پیوستن سه زن مسلمان انگلیسی با فرزندانشان به داعش در سوریه (۱۷ جون-۲۰۱۵)، شگفت زده شد، با انتقاد از پذیرش به قول او بی سرو صدای آیدئولوژی افراط گرایانه داعش توسط برخی مسلمانها، به نقش خانواده های مسلمان در مقابله با افراط گرایی تاکید کرد. اما کامرون انگلیسی از نقش غربی های خودشان در تقویت افراط گرایی اسلامی سخنی بر لب نیاورد؛ نقشی که با دوگانگی سیاست دموکراسی حاکم غرب در کشورهای اسلامی، به گسترش و تقویت افراط گرایی اسلامی منتهی می شود. وقتی غربی ها، نتیجه دموکراسی را برای جریانهای اسلامی از حماس در فلسطین تا اخوان المسلمین در مصر و النهضه در تونس نمی پذیرند و بر عکس از رژیم های سلطنتی و امیرنشین عرب که هیچ نشانی از دموکراسی ندارند، حمایت می کنند، در واقع جریان اسلام گرایی را عمدا در مسیر افراط گرایی خون و خشونت می کشانند.

در این تردیدی نیست که افراط گرایی اسلامی ریشه در عوامل مختلف اجتماعی و فرهنگی کشورها و جوامع مسلمان دارد. استنباط و قرائت افراط گرایانه از درون نصوص و آموزه های دینی بخشی از عوامل افراط گرایی است، اما نه تمام انگیزه و عواملی که موجب ترویج و تقویت رو به تزاید افراطیت تکفیر گرا و خون ریز شود.

سیاست دوگانه غربی ها در مورد دموکراسی به جای آنکه تمایلات اسلام گرایی و جریانهای اسلام گرایانه را در کشورها و جوامع اسلامی تعدیل و منعطف بسازد، بسوی ستیزه جویی و خشونتگرایی عقده مندا نه سوق میدهد. تمایلات اسلام گرایی در میان جوامع و کشورهای مسلمان ریشه در فرهنگ

اجتماعی دارد که با انکار و سرکوب نمی توان آنرا حذف کرد. اگر مدعیان و متصدیان دموکراسی در غرب، باور و صداقتی به ارزش های دموکراسی دارند، راه را برای تبارز این تمایلات از مسیر دموکراسی هموار کنند، نه آنکه این مسیر را بروی آن ببندند. اگر تمایلات اسلام گرایی مجالی برای ظهور و حضور خود در درون دموکراسی نیابد، از مسیر افراط گرایی خون و خشونت سر بلند می کند. آیا غربی ها با سیاست دوگانه خود در مورد دموکراسی، بگونه عمدی و آگاهانه این جریان را در مسیری می کشانند که حاصلش گروه های چون داعش، طالبان، بوکو حرام، القاعده و... است؟

سوریه، ناامن ترین

کشور جهان

براساس شاخص جهانی صلح در سال ۲۰۱۵، سوریه در مرتبه صد و شصت و دوم و آخر جهان و به عنوان ناامن ترین کشور برای دومین سال پیاپی معرفی شد. به گزارش پایگاه خبری بوابه الفجر، از نظر شاخص جهانی صلح در سال ۲۰۱۵ مشهور به «Global Peace Index» کشور سوریه در میان ۱۶۲ کشور جهان، برای دومین سال پیاپی در مرتبه آخر قرار گرفت. در راس این لیست کشور ایسلند به عنوان امن ترین کشور جهان و بعد از آن به ترتیب دنمارک، اتریش، نیوزیلند و سوئیس در رتبه های دوم، سوم، چهارم و پنجم قرار گرفتند. نکته قابل توجه آن است که با وجود دو حمله تروریستی در ۱۴ و ۱۵ فبروری گذشته در دنمارک، این کشور در جایگاه دوم این لیست قرار گرفته است.

این در حالی است که کشور فرانسه به دلیل حملات تروریستی شارلی ابدو، از رتبه سال گذشته خود نزول کرد. یونان نیز با وجود وخامت شرایط اقتصادی و معیشتی، ۲۲ رتبه نسبت به سال گذشته صعود کرد. طبق این لیست که از سوی مرکز ویژه امور اقتصادی و صلح در استرالیا تنظیم شده است، لیبیا در رتبه ۱۴۹ و عراق در رتبه ۱۶۱ و یک پله بالاتر از سوریه قرار گرفته است. طبق گزارش این مرکز، ۱۳٪ کل تولید ملی کشورها صرف جنگ شده است.

طبق این گزارش ۸۱ کشور جایگاه خود را در این رتبه بندی حفظ کرده اند و این در حالی است که ۷۸ کشور نزول کرده اند. در این لیست ۱۵ کشور اروپایی در مجموع ۲۰ کشور امن جهان قرار دارند و در این میان ترکیه در مرتبه صد و سی و پنجم جهان و در رتبه سی و ششم کشورهای اروپایی و در واقع آخرین کشور اروپایی این لیست قرار دارد.

«شاخص جهانی صلح» در رتبه بندی خود، چندین معیار را مد نظر قرار داده که مهمترین آنها نرخ هزینه های نظامی نسبت به میانگین کل تولید ملی، نرخ صلح و امنیت در کشور نبود درگیری و جرائم، میانگین قتل و خودکشی و میزان گسترش تروریسم و جنگ است.

طبق این شاخص ۱۰ کشور اول این لیست عبارتند از:

۱. ایسلند
۲. دانمارک
۳. اتریش
۴. نیوزیلند
۵. سوئیس
۶. فنلاند
۷. کانادا
۸. جاپان
۹. استرالیا
۱۰. جمهوری چک

تأکید وزیر دفاع امریکا

برای داشتن «رویکرد متعادل» در قبال روسیه

مسکو را قادر می سازد تا از هر سیستم دفاع موشکی عبور کند. اشتون کارتر همچنین احتمالا در برلین سخنرانی می کند، به استونی می رود و در نشست دفاعی ناتو هم حضور می یابد. هدف اصلی سفر وی به اروپا درباره چگونگی رویارویی ایالات متحده، ناتو و سایر شرکا با دولت روسیه است. با این حال وزیر دفاع امریکا گفت که بخشی از این سفر ارایه یک دستور کار جدید برای ناتو در مواجهه با تهاجم های روسیه در شرق اوکراین و به رسمیت شناختن نقش مهم مسکو در مذاکرات اتمی ایران، مقابله با داعش و دستیابی به راه حل سیاسی صلح آمیز در سوریه است. وزیر دفاع امریکا همچنین قصد دارد تا با همتایان خود در اروپا درباره پیشنهاد واشنگتن در ارسال تانک های کافی به شرق اروپا، هاموی و تجهیزات نظامی دیگر صحبت کند. این تجهیزات با هدف تعلیم و سایر برنامه های آموزشی ارسال می شوند اما هدف اصلی از این کار تقویت و تسریع واکنش ناتو در مقابله با بحران ها در منطقه است.

وزیر دفاع امریکا گفت: ناتو و ایالات متحده باید در قبال روسیه رویکرد قوی اما متعادل داشته باشند.

به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، اشتون کارتر، وزیر دفاع امریکا در جریان سفر خود به اروپا در جمع خبرنگاران گفت که نمی تواند مطمئن باشد روسیه موضع خود را تغییر می دهد بنابراین متحدان باید از یک رویکرد دو طرفه و همکاری با روسیه در برخی مسائل استفاده کنند و همزمان هم به تهاجم های مسکو واکنش نشان دهند. وزیر دفاع امریکا که قرار است این هفته برای اولین بار در نشست ناتو به عنوان وزیر دفاع ایالات متحده شرکت کند گفت که می خواهد رویکرد توازن امریکا را که شامل تقویت توانایی نظامی اروپا برای بازدارندگی اقدامات نظامی روسیه است، مطرح کند. سفر کارتر به اروپا در حالی صورت گرفت که انتظار می رود اتحادیه اروپا تحریم های اقتصادی خود علیه مسکو را تا ژانویه و با هدف اعمال فشار بر مسکو به خاطر اقدامات نظامی اش در شرق اوکراین ادامه دهد. همچنین سفر اشتون کارتر به اروپا در پی اعلام دولت روسیه در به کار گیری بیش از ۴۰ موشک جدید بالستیک صورت می گیرد که

آغاز تابستان گرم سیاست ترکیه:

رییس پارلمان جدید کیست؟

تابستان گرم سیاست در ترکیه از ۲۳ جون و برگزاری مراسم سوگند نمایندگان و همزمان تلاش برای تشکیل دولت ائتلافی آغاز خواهد شد. به نوشته روزنامه حریت، رجب طیب اردوغان، رییس جمهور ترکیه تاکید کرده است که پس از انتخاب رییس مجلس حکم تشکیل دولت را ابلاغ خواهد کرد و این به این معنی خواهد بود که دوره ۴۵ روزه تشکیل دولت احتمالا از هفته اول ژوئیه آغاز خواهد شد. تمامی ۵۵۰ نماینده ساعت ۳ بعدازظهر ۲۳ جون در محل مجلس این کشور حاضر خواهند بود تا به صورت رسمی برای دوره ای چهارساله سوگند یاد کنند. ریاست این جلسه را دنیز بایکال به عنوان مسن ترین عضو مجلس از حزب مردم جمهوریخواه برعهده خواهد داشت. اولین کار در دستورالعمل پارلمان ترکیه انتخاب رییس مجلس و اعضای شورا خواهد بود. اولین دور رای گیری ۲۸ جون برگزار خواهد شد. نامزدها باید رای دوسوم اکثریت نمایندگان را در دور اول و دوم رای گیری به دست آورند و در دور سوم یک نامزد باید اکثریت مطلق را از آن خود کند.

اولین همکاری برای سمت ریاست مجلس

با توجه به این مساله که هیچ یک از چهار حزب حاکم در مجلس اکثریت مطلق ندارند، انتخابات رییس مجلس به دور چهارم رای گیری به عنوان دور نهایی نیاز دارد. در دور چهارم رای گیری نامزدی که بیشترین رای را آورده باشد، انتخاب خواهد شد. در این صورت اگر سه حزب دیگر غیر از عدالت و توسعه نتوانند یک نفر را به عنوان نامزد معرفی

کنند کاندیدای عدالت و توسعه پیروز خواهد شد. جایگاه ریاست مجلس به دو دلیل حائز اهمیت است. اول اینکه رییس مجلس در غیاب رییس جمهور جایگزین وی خواهد بود و دوم اینکه نقش بسیار استراتژیکی در پروسه های مختلف مجلس از جمله تشکیل کمیسیون ها برای بررسی ادعاهای فساد مالی علیه اعضای دولت دارد. همین عامل کافی است تا این سمت برای حزب عدالت و توسعه از اهمیت خاصی برخوردار باشد. به هرحال این حزب ممکن است ریاست مجلس را در مقابل یک معامله به شریک خود در دولت ائتلافی واگذار کند. با این حال در سناریویی غیرمحمتمل تر، در صورتی که سه حزب دیگر بتوانند بر یک نامزد به توافق برسند، می توانند در دور سوم رای گیری نامزد خود را رییس مجلس کنند. براساس عرف سیاست ترکیه، حزبی که تعداد بیشتری در یک ائتلاف دارد سمت نخست وزیری را خواهد داشت در حالی که حزب کمتر ریاست مجلس را در دست می گیرد اما با توجه به این مساله که ریاست مجلس هر دو سال انتخاب می شود، شرکای دولت ائتلافی می توانند ریاست این مجلس را به صورت دوره ای بدون خود تقسیم کنند.

ضرب الاجل ۴۵ روزه کی آغاز می شود؟

انتظار می رود رییس جدید مجلس ترکیه پیش از دوم ژوئیه انتخاب شود و اردوغان نیز حکم تشکیل دولت را همان روز یا مدت کوتاهی پس از آن به احمد داوود اوغلو نخست وزیر فعلی واگذار کند.

داوود اوغلو تلاش دارد تا دولت ائتلافی را طی ۳۰ روز تشکیل دهد اما در صورتی که حتی طی ۴۵ روز هم این دولت تشکیل نشد اردوغان دستور برگزاری انتخابات زودهنگام طی ۹۰ روز را صادر می کند. در این صورت هم انتخابات مجدد ممکن است در ۱۵ نومبر و تحت نظارت دولت موقت متشکل از چهار حزب براساس آرای شان در انتخابات قبلی برگزار شود.